

STRESZCZENIE

Doktorant: mgr Jan Michta

Promotor: dr hab. Jacek Nowak, prof. LAW

Temat rozprawy doktorskiej:

Organy kontroli ruchu lotniczego w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

Słowa kluczowe: organ kontroli lotniska, organ kontroli zbliżania, kierowanie lotami, zarządzanie ruchem lotniczym, jednolita europejska przestrzeń powietrzna

Rozprawa doktorska składa się z pięciu rozdziałów, zakończenia, streszczenia oraz załączników. **Założenia metodologiczne rozprawy** opisano w rozdziale pierwszym.

Przyjęto dwa **cele badań**. **Cel eksploracyjny** to *wskazanie przeznaczenia wojskowych organów kontroli ruchu lotniczego w ujęciu historycznym, współczesnym i perspektywicznym*, natomiast **celem utylitarnym** było *wskazanie kierunków rozwoju organów kontroli ruchu lotniczego w Siłach Zbrojnych RP*.

Przyjęte cele umożliwiły poznanie odpowiedzi na zadane **pytanie badawcze**: Jak zmieniały się organy kontroli ruchu lotniczego w Siłach Zbrojnych RP oraz jakie będą kierunki ich dalszego rozwoju?

Podczas badań zastosowano **teoretyczne i empiryczne metody badawcze**. **Sprawozdaniem** z realizacji celów badań są rozdziały 2, 3, 4 i 5 zawierające niezbędne dane do uzyskania odpowiedzi na przyjęte problemy badawcze. Opisano w nich historyczne czynniki rozwoju organów kontroli ruchu lotniczego w Siłach Zbrojnych RP, determinanty wprowadzenia nowych rozwiązań w Polsce, charakterystykę współczesnych organów kontroli ruchu lotniczego w Siłach Zbrojnych RP oraz kierunki zmian w aspekcie funkcjonowania przyszłego europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym.

W podsumowaniu stwierdzono, że **cel badań został osiągnięty**, uzyskano odpowiedzi na sformułowany główny problem badawczy i pozytywnie zweryfikowano przyjętą główną hipotezę roboczą. Najciekawszy wniosek to stwierdzenie, że kierunki zmian organów kontroli ruchu lotniczego w Siłach Zbrojnych RP są zależne od zmian w europejskim systemie

zarządzania ruchem lotniczym. Wprowadzane zmiany będą zmierzały do osiągnięcia integracji wojskowych organów kontroli ruchu lotniczego z cywilnym zarządzaniem ruchem lotniczym, jednak metody działania i zapewniania służb ruchu lotniczego będą ewoluowały adekwatnie do wymagań zabezpieczenia przyszłych działań lotnictwa wojskowego. Podczas **ćwiczenia na symulatorze** stwierdzono, że wojskowe organy kontroli ruchu lotniczego są zdolne do zapewniania służb ruchu lotniczego w standardzie międzynarodowym, co umożliwia bezkolizyjną realizację zadań lotnictwa wojskowego i lotnictwa cywilnego.

W końcowej części dysertacji zamieszczono wykazy rysunków, zdjęć i tabel oraz bibliografię, w której zamieszczono 132 pozycje piśmiennicze oraz wykorzystywane strony internetowe (26). Do pracy dołączono dokumentację zawierającą wykazy skrótów, określeń, wzory licencji wojskowych, protokoły wywiadów oraz opis symulacji komputerowej – ćwiczenia na symulatorze.